

Lag

om ändring av lagen om välfärdsområden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om välfärdsområden (611/2021) 15 § 1 mom., 22 § 2 mom. 8 och 12 punkten, 63 § 3 mom. 5 punkten, 73 § 3 punkten, 83 § 2 mom., 117 § 1 mom., 119 § 1 mom., 122 § 3 och 4 mom., 123 § 1 mom. 4 punkten och den svenska språkdräkten i 127 § samt
fogas till lagen en ny 13 b § som följer:

13 b §

Förebyggande förfarande för ekonomisk styrning

Ett förebyggande förfarande för ekonomisk styrning är ett förhandlingsförfarande för välfärdsområdet och finansministeriet i syfte att förhindra att välfärdsområdets ekonomiska läge äventyras. Finansministeriet kan inleda förhandlingsförfarandet med välfärdsområdet, om

1) förhållandet mellan årsbidraget och avskrivningarna i koncernresultaträkningen i välfärdsområdets bokslut, beräknat enligt 123 § 2 mom., är mindre än 100 procent eller det kalkylmässiga låneskötselbidraget i koncernbokslutet är mindre än ett,

2) det är uppenbart att de åtgärder som hänför sig till ändringar i verksamheten och ekonomin och som välfärdsområdet förutsätts vidta i ett beslut enligt 15 § 3 mom. eller enligt 26 § 1 mom. i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021) eller i ett förfarande enligt 122 § i denna lag inte kommer att bli genomförda och välfärdsområdet inte har fattat beslut om kompenserande åtgärder,

3) det i budgeten och ekonomiplanen inte anges sådana specificerade åtgärder eller grunder som behövs för att ekonomiplanen ska vara i balans eller underskottet i ekonomiplanen täckas, eller om budgeten och ekonomiplanen inte överensstämmer med 115 §, eller

4) välfärdsområdets ekonomiska utveckling är väsentligt svagare än vad som bedöms i budgeten eller om den inte kan bedömas utifrån de presenterade eller rapporterade uppgifterna.

Social- och hälsovårdsministeriet och inrikesministeriet deltar i förhandlingsförfarandet.

Över förhandlingsförfarandet utarbetas under ledning av finansministeriet ett dokument där det antecknas vilka frågor som har behandlats i förfarandet och vad parterna har kommit fram till i förhandlingarna samt de åtgärdsrekommendationer för sanering av ekonomin och trygghet av ordnandet av tjänster som getts välfärdsområdet och uppföljningen av genomförandet av dem samt rapporteringstidtabellen. Dokumentet offentliggörs i det allmänna datanätet.

Bestämmelser om tillämpningen av lagen på HUS-sammanslutningen och Helsingfors stad finns i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (615/2021). I förhandlingarna med HUS-sammanslutningen deltar även välfärdsområdena i Nyland och Helsingfors stad.

15 §

Välfärdsområdets fullmakt att uppta lån

Statsrådet ska årligen på förslag av finansministeriet fastställa beloppet av välfärdsområdets fullmakt för varje räkenskapsperiod att uppta långfristiga lån. Välfärdsområdet får uppta lån till det belopp som fastställs i beslutet för att finansiera investeringar i enlighet med den investeringsplan som avses i 16 §. Fullmakten att uppta lån ska också täcka sådana avtal som motsvarar investeringar. Statsrådets tidigare beslut om fullmaktsbeloppet tas i beaktande i beloppet av fullmakten att uppta lån. Statsrådets beslut grundar sig på den i 12 § avsedda planen för de offentliga finanserna samt på beloppet i välfärdsområdets i 2 mom. avsedda fullmakt att uppta lån. Om balansen i de offentliga finanserna, statsfinanserna eller välfärdsområdets finanser försvagas avsevärt och exceptionellt, kan välfärdsområdets fullmakt att uppta lån fastställas till ett mindre belopp än vad som anges i 2 mom.

22 §

Välfärdsområdesfullmäktiges uppgifter

Välfärdsområdesfullmäktige fattar beslut om

8) de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer,

12) valet av revisor för välfärdsområdet,

63 §

Sammanslutningens stämma

Sammanslutningens stämma ska

5) välja revisor,

73 §

Ekonomi i välfärdsområdets affärsverk

På ekonomi i välfärdsområdets affärsverk tillämpas bestämmelserna om välfärdsområdets ekonomi, dock så att

3) det över verksamheten i affärsverket upprättas ett särskilt bokslut för räkenskapsperioden som lämnas till revisorn för granskning och förs till behandling i välfärdsområdesstyrelsen,

83 §

Förlust av valbarhet

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 77—81 § förlorar en förtroendevald inte sin valbarhet till ett organ, om han eller hon tillfälligt för högst sex månader anställs i ett

anställningsförhållande som avses i 77—81 §. Den förtroendevalda får dock inte sköta sitt förtroendeuppdrag så länge anställningen varar.

117 §

Bokslut

Välårsområdet räkenskapsperiod är kalenderåret. Välårsområdesstyrelsen ska upprätta ett bokslut för räkenskapsperioden före utgången av mars månad året efter räkenskapsperioden och lämna det till revisorn för granskning. Revisorn ska granska bokslutet före utgången av maj månad. Efter revisionen ska välårsområdesstyrelsen förelägga välårsområdesfullmäktige bokslutet. Fullmäktige ska behandla bokslutet före utgången av juni månad.

119 §

Verksamhetsberättelse

I verksamhetsberättelsen ska det ingå en redogörelse för hur de mål för verksamheten och ekonomin som uppställts av välårsområdesfullmäktige har nåtts i välårsområdet och välårsområdeskoncernen. I verksamhetsberättelsen ska också ges uppgifter om sådana väsentliga omständigheter förknippade med välårsområdets och koncernens ekonomi som inte framgår av välårsområdets eller koncernens balansräkning, resultaträkning eller finansieringsanalys. Sådana omständigheter är åtminstone en uppskattning av de mest betydande riskerna och osäkerhetsfaktorerna, den sannolika kommande utvecklingen samt uppgifter om hur den interna kontrollen, internrevisionen och riskhanteringen är ordnad och om de centrala slutsatserna.

122 §

Utvärderingsförfarande i välårsområden

Utvärderingsgruppen lägger fram ett förslag till åtgärder för att sanera välårsområdets ekonomi och trygga förutsättningarna för att ordna social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster. Utvärderingsgruppen ska dessutom behandla en framställning om inledande av ändring av välårsområden som avses i 6 § i lagen om indelningen i välårsområden och landskap. Välårsområdesfullmäktige ska behandla utvärderingsgruppens åtgärdsförslag och delge finansministeriet sitt beslut om dem för eventuella fortsatta åtgärder. Budgeten och ekonomiplanen ska göras upp så att välårsområdesfullmäktiges beslut om åtgärder genomförs. Åtgärdena rapporteras kvartalsvis i samband med delårsrapporterna och bokslutet samt vid de förhandlingar som avses i 13 a §. Verksamhetsberättelsen ska innehålla en redogörelse för hur åtgärdena har genomförts och om de har varit tillräckliga under räkenskapsperioden. Välårsområdet ska delge finansministeriet redogörelsen före utgången av juni året efter räkenskapsperioden.

Utifrån utvärderingsgruppens åtgärdsförslag och välårsområdesfullmäktiges beslut beslutar finansministeriet om tillsättande av en i 8 § i lagen om indelningen i välårsområden och landskap avsedd utredare för att utreda en ändring av välårsområdet. Ett avgörande om behovet av en utredning om områdesindelningen kan också fattas utan att ett nytt utvärderingsförfarande inleds, om åtgärdena inte har genomförts och förutsättningarna enligt 123 § 1 mom. uppfylls.

123 §

Ekonomiska omständigheter under vilka ett utvärderingsförfarande kan inledas

Finansministeriet kan inleda ett utvärderingsförfarande i välfärdsområdet, om

4) välfärdsområdet har fått en i 15 § 3 mom. avsedd fullmakt att uppta lån eller beviljats tilläggsfinansiering enligt 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering.

127 §

Revisorns uppgifter

Revisorn ska före utgången av maj månad med iakttagande av god revisionsred inom den offentliga förvaltningen granska räkenskapsperiodens förvaltning, bokföring och bokslut. Revisorn ska granska

1) om välfärdsområdets förvaltning har skötts enligt lag och välfärdsområdesfullmäktiges beslut,

2) om välfärdsområdets bokslut och det därtill hörande koncernbokslutet samt verksamhetsberättelsen ger en rättvisande bild av välfärdsområdets resultat, ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet enligt bestämmelserna och föreskrifterna om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelser,

3) om de uppgifter som getts om grunderna för finansieringen av välfärdsområdet är riktiga,

4) om välfärdsområdets interna kontroll, interna revision och riskhantering samt koncernövervakningen har ordnats på behörigt sätt.

Revisorn ska följa välfärdsområdesfullmäktiges och revisionsnämndens anvisningar, om de inte står i strid med lag, förvaltningsstadgan eller god revisionsred.

Om revisorn upptäcker väsentliga missförhållanden, ska revisorn utan dröjsmål informera om dessa i ett revisionsprotokoll som lämnas till välfärdsområdesstyrelsen. Revisionsprotokollet delges revisionsnämnden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

Helsingfors den 30 december 2024

Republikens President

Alexander Stubb

Kommun- och regionminister Anna-Kaisa Ikonen